

16 tháng 01 năm 2020

Triển vọng ASEAN 2020: Đông Nam Á cần kết nối hơn để đạt được tiềm năng tối đa, theo HSBC

Đông Nam Á có thể nâng mức tăng trưởng kinh tế nếu các rào cản kinh doanh trong khu vực đối với thương mại, phát triển cơ sở hạ tầng bền vững và kinh tế kỹ thuật số được xóa bỏ, theo báo cáo của HSBC.

Ông Tim Evans, Tổng Giám đốc HSBC Việt Nam, cho biết: “Đông Nam Á đã đạt được những bước tiến đáng kinh ngạc trong quá trình phát triển kinh tế của mình suốt 20 năm qua. Tuy nhiên khu vực này bắt đầu đối mặt với nguy cơ tăng trưởng chậm lại. Điều quan trọng là làm thế nào để các nhà hoạch định chính sách tiếp tục tăng cường kết nối trong khối thương mại.”

Mức tăng trưởng GDP trung bình ở các quốc gia ASEAN là 5,5% một năm trong giai đoạn 2010-2018¹. Nghiên cứu của HSBC cho thấy mức đóng góp của ASEAN vào GDP toàn cầu có thể tăng lên đến 8% nếu các cải cách được thực hiện.

Theo HSBC, có 3 lĩnh vực chính để thúc đẩy khu vực kết nối tốt hơn: (i) cắt giảm các rào cản thương mại phi thuế quan, (ii) phát triển cơ sở hạ tầng bền vững, và (iii) tạo ra một khu vực số không biên giới.

Xóa bỏ hàng rào phi thuế quan

Trong khi hầu hết các mức thuế thương mại hàng hóa đã được dỡ bỏ trên khắp Đông Nam Á, hơn 6.000 hàng rào thương mại phi thuế quan trong khu vực lại xuất hiện².

Ông Tim cho biết: “Khu vực đã thành công trong việc loại bỏ hầu như tất cả các mức thuế chính thức; tuy nhiên, thay vào đó, các rào cản thương mại “ngầm” lại xuất hiện. Nếu không được giải quyết, những hàng rào này có thể ảnh hưởng đến khả năng thu hút đầu tư quốc tế của khu vực, đặc biệt là trong các lĩnh vực liên quan đến sự dịch chuyển trong chuỗi cung ứng ngày càng tăng.”

Một sự bù đắp đáng kể cho những rào cản này sẽ là Hiệp định Đối tác Kinh tế Toàn diện Khu vực (RCEP) do ASEAN dẫn đầu, bao phủ khoảng 30% dân số và 29% GDP của thế giới³. RCEP dự kiến sẽ được ký kết vào đầu năm 2020.

Các lĩnh vực khác cần chú ý trong năm 2020 bao gồm:

- Tăng ngưỡng tối thiểu cho các loại hàng hóa yêu cầu Giấy chứng nhận xuất xứ (giảm khối lượng công việc hành chính)
- Tự động hóa thủ tục hải quan ở tất cả các quốc gia thành viên ASEAN
- Khuyến khích các quốc gia ASEAN cuối cùng, bao gồm cả Philippines⁴, tham gia Cơ chế một cửa ASEAN.

¹ ASEAN Economic Integration Brief bản số 5, tháng 6/2019

² THÔNG TIN BÁO CHÍ: HỘI ĐỒNG DOANH NGHIỆP EU-ASEAN CÔNG BỐ BÁO CÁO CƠ SỞ THƯƠNG MẠI ASEAN MỚI: KÊU GỌI HÀNH ĐỘNG NHANH HƠN VÌ MỤC TIÊU CỦA CÔNG ĐỒNG KINH TẾ ASEAN

³ <https://www.eastasiaforum.org/2019/12/08/aseans-quiet-resilience/>

Cơ sở hạ tầng bền vững và xanh hóa khu vực

Yếu tố quan trọng thứ hai trong việc xác định vị thế Đông Nam Á trong giai đoạn phát triển tiếp theo chính là tăng tốc đầu tư vào cơ sở hạ tầng bền vững. Điều này sẽ vừa giúp kết nối khu vực, vừa mở rộng cơ hội cho ngành công nghiệp.

Ngân hàng Phát triển Châu Á (ADB) tuyên bố rằng Đông Nam Á cần đầu tư 210 tỷ đô la Mỹ - tương đương 5% GDP dự kiến – vào cơ sở hạ tầng mỗi năm trong suốt thập kỷ tiếp theo chỉ để đảm bảo mức tăng trưởng như hiện nay⁵.

Thách thức này càng nặng nề hơn vì hiểm họa môi trường mà khu vực đang đối mặt.

Ngân hàng ADB ước tính rằng, nếu không được xử lý, biến đổi khí hậu có thể giảm 11% GDP của khu vực vào cuối thế kỷ này⁶.

Các quốc gia thành viên ASEAN sẽ cần tập trung hơn trong việc tạo điều kiện cho đầu tư từ khu vực kinh tế tư nhân vào cơ sở hạ tầng bền vững.

Kết nối số

Thách thức cuối cùng chính là tạo ra một hệ sinh thái số không biên giới cho toàn khu vực. Công nghệ số có tiềm năng trở thành yếu tố quan trọng thúc đẩy sự phát triển của các ngành công nghiệp mới và tăng trưởng. Nhưng để tận dụng được tiềm năng này, khu vực Đông Nam Á cần phải thống nhất một hệ tiêu chuẩn chung trong việc xử lý dữ liệu và thương mại số, giúp khuyến khích các doanh nghiệp chia sẻ thông tin.

Các cơ chế điều hành kỹ thuật số khác nhau khắp Đông Nam Á hạn chế các công ty địa phương và doanh nghiệp đa quốc gia gặt hái được toàn bộ lợi ích từ các nền kinh tế quy mô, làm giảm sức hấp dẫn của khu vực như một điểm đến thu hút đầu tư.

Kế hoạch tổng thể cho Kết nối ASEAN đến năm 2025 (ASEAN Connectivity 2025) là điểm mấu chốt để gia tăng quản lý dữ liệu, tạo điều kiện để các quy định về dữ liệu giữa các nước thành viên ASEAN hài hòa hơn và tăng cường luồng dữ liệu trong khối ASEAN.

Tuy nhiên, đây chủ yếu là một chương trình tự vận hành cho các nước thành viên, do đó các quốc gia ASEAN sẽ cần duy trì động lực này một cách nghiêm túc. Động lực này chỉ rõ ràng một khi mạng 5G bắt đầu được triển khai toàn Đông Nam Á từ năm 2020.

Ông Tim kết luận: “Đông Nam Á đã đạt được nhiều thành tựu trong những thập niên qua nhưng vẫn còn nhiều điều cần làm để xây dựng thêm sự kết nối. Với những thách thức từ rào cản thương mại, cơ sở hạ tầng không đồng đều và một nền kinh tế số đang phát triển, ASEAN cần có những quyết định chính trị cứng rắn để xây dựng một khu vực phát triển bền vững hoàn toàn kết nối, đảm bảo vượt xa mức tăng trưởng trung bình vốn có.”

Năm 2020 là năm quan trọng đối với chính sách đối ngoại của Việt Nam khi đảm nhiệm cương vị Chủ tịch của ASEAN. Với chủ đề “Gắn kết và chủ động thích ứng”, Việt Nam đã công bố 5 ưu tiên hàng đầu: thứ nhất, tăng cường sự đoàn kết và thống nhất trong ASEAN, củng cố vai trò trung tâm của ASEAN, góp phần thúc đẩy hòa bình trong khu vực và sự ổn định giữa bối cảnh chiến lược phức tạp; thứ hai, tăng cường hội nhập và kết nối kinh tế trong nội bộ khối, nâng cao khả năng thích ứng cho các nền kinh tế và người dân trước những thay đổi nhanh chóng của cuộc Cách mạng Công nghiệp lần thứ tư và nền kinh tế số; thứ ba, thúc đẩy nhận thức và bản sắc ASEAN của người dân về Cộng đồng ASEAN; thứ tư, làm sâu sắc mối quan hệ đối tác vì hòa bình, ổn định và phát triển bền vững của ASEAN với các nước trên thế giới; và cuối cùng, tăng cường năng lực và tính hiệu quả về thể chế của ASEAN. Với những mục tiêu này, Việt Nam mong muốn tăng cường sự đoàn kết trong nội khối ASEAN trong bối cảnh căng thẳng thương mại trên thế giới còn nhiều diễn biến phức tạp và khó lường, nhằm đảm bảo sự ổn định của đa phương hóa trong khu vực, thương mại tự do và hệ thống thương mại đa phương.

⁴ <https://www.philstar.com/business/2019/10/14/1959937/philippines-joining-asean-single-window-platform-year-end>

⁵ <https://www.adb.org/publications/asia-infrastructure-needs-p40>

⁶ <https://www.adb.org/news/climate-change-losses-southeast-asia-well-above-previous-estimate-ADB>

ends/more

Thông tin báo chí vui lòng liên hệ:

Lý Hoài Anh

+028 35203483

anh.hoai.ly@hsbc.com.vn

Thông tin cho Ban Biên tập:

Ngân hàng TNHH một thành viên HSBC (Việt Nam)

Ngân hàng HSBC có mặt tại Việt Nam từ năm 1870. Ngân hàng mở văn phòng đầu tiên ở Sài Gòn (nay là Thành phố Hồ Chí Minh) vào năm 1870. Tháng 1 năm 2009, HSBC là ngân hàng nước ngoài đầu tiên thành lập ngân hàng 100% vốn nước ngoài với tên gọi Ngân hàng TNHH một thành viên HSBC (Việt Nam). Hiện tại, mạng lưới hoạt động của ngân hàng bao gồm hai chi nhánh và năm phòng giao dịch tại TP. Hồ Chí Minh, một chi nhánh và bốn phòng giao dịch tại Hà Nội, hai chi nhánh tại Bình Dương và Đà Nẵng. HSBC hiện là một trong những ngân hàng nước ngoài lớn nhất tại Việt Nam xét về vốn, cơ cấu sản phẩm, và số lượng khách hàng.

Hết